

УДК: 35.08

Сурай Інна Геннадіївна,

доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління та публічної служби, Національна академія державного управління при Президенті України, 03057, м. Київ, вул. А. Цедіка, 20, тел.: (044) 455 69 53, e-mail: suray.inna@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4377-2724

Сурай Інна Геннадьевна,

доктор наук государственного управления, доцент, профессор кафедры публичного управления и публичной службы, Национальная академия государственного управления при Президенте Украины, 03057, г. Киев, ул. А. Цедика, 20,

тел.: (044) 455 69 53, e-mail: suray.inna@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4377-2724

Suray Inna Gennadiivna,

Doctor of Science in Public Administration, Associate Professor, Professor of the Department of public administration and public service of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, 03057, Kyiv, A. Tsedika Str. 20, tel.: (044) 455 69 53, e-mail: suray.inna@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4377-2724

DOI: 10.32689/2617-2224-2018-15-5-244-254

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ: НАУКОВО-СУТНІСНИЙ ДИСКУРС

Анотація. Визначено сутність публічного управління як моделі управління справами суспільства для створення підґрунтя законодавчого закріплення терміна “публічне управління” в Україні.

Зауважимо, що в українському законодавстві не закріплено поняття “публічне управління”. Водночас цим дослідженням ще раз підтверджено, що поняття “публічне управління” вже у науковому обігу. В процесі реформування державного управління в Україні також здійснено певні кроки до становлення й розвитку публічного управління. Крім цього, до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, внесено “Публічне управління та адміністрування”.

Наразі в Україні відбуваються еволюційні процеси формування публічного управління, але практично управління справами українського суспільства все ще здійснюється через адміністрування, лише окремі елементи менедж-

менту мають місце. Це стосується як функціонально-організаційних структур, так і майже немодернізованих зв'язків між ними, а також відсутності інших механізмів, притаманних менеджменту.

Управління країною як соціально-економічною системою потребує залучення до процесу прийняття управлінських рішень представників усього громадянського суспільства. Таким чином, управління на рівні держави набуває рис публічності, а розвиток теорії та практики державного управління створює підстави для усвідомлення провідної ролі публічного управління в суспільному еволюційному контексті.

Установлено, що перехід до публічного управління пов'язаний з “роздержавленням управління”: деконцентрацією й децентралізацією функцій і повноважень між суб'єктами управління; збільшенням суб'єктів управління; застосуванням кращих практик менеджменту. Запропоновано державне управління, яке здійснюється через адміністрування, позначати як Public administration. При застосуванні елементів менеджменту, навіть на перехідному етапі розвитку суспільства від адміністрування до менеджменту — “Public management”. Адміністрування й менеджмент є різновидами управління, його еволюційними рівнями.

Ключові слова: дискурс, управління, державне управління, демократія, публічне управління.

ПУБЛИЧНОЕ УПРАВЛЕНИЕ: НАУЧНО-СУЩНОСТНЫЙ ДИСКУРС

Аннотация. Обозначена сущность публичного управления как модели управления делами общества для создания основы законодательного закрепления в Украине термина “публичное управление”.

Отмечено, что в украинском законодательстве не закреплено понятие “публичное управление”. В то же время этим исследованием еще раз подтверждено, что понятие “публичное управление” уже в научном пользовании. В процессе реформирования государственного управления в Украине также осуществлены определенные шаги к становлению и развитию публичного управления. Кроме этого, заметим, что в перечень областей знаний и специальностей, по которым осуществляется подготовка соискателей высшего образования, внесены “Публичное управление и администрирование”.

Сейчас в Украине происходят эволюционные процессы формирования публичного управления, но практически управление делами украинского общества все еще осуществляется через администрирование, только отдельные элементы менеджмента имеют место. Это касается как функционально-организационных структур, так и почти немодернизованных связей между ними, а также отсутствия других механизмов, присущих менеджменту.

Управление страной как социально-экономической системой требует вовлечения в процесс принятия управленческих решений представителей всего гражданского общества. Таким образом, управление на уровне госу-

дарства приобретает черты публичности, а развитие теории и практики государственного управления создает основания для осознания ведущей роли публичного управления в общественно-эволюционном контексте.

Установлено, что переход к публичному управлению связан с “разгосударствлением управления”: деконцентрацией и децентрализацией функций и полномочий между субъектами управления; увеличением субъектов управления; применением лучших практик менеджмента. Предложено государственное управление, которое осуществляется через администрирование, обозначать Public administration. При применении элементов управления, даже на переходном этапе развития общества от администрирования к менеджменту — “Public management”. Администрирование и менеджмент являются разновидностями управления, его эволюционными уровнями.

Ключевые слова: дискурс, управление, государственное управление, демократия, публичное (общественное) управление.

PUBLIC MANAGEMENT: SCIENTIFIC AND SUBSTANTIVE DISCOURSE

Abstract. The article is devoted to the scientific discourse on the essence of public administration as a model of management of the affairs of society, which should be continued in the future to create the basis for the legislative consolidation of the term ‘public administration’ in Ukraine.

It should be noted that the concept of ‘public administration’ is not fixed in the Ukrainian legislation. At the same time, this research has once again confirmed that the concept of ‘public management’ is already in the scientific circulation. In the process of reforming public administration in Ukraine, certain steps were taken to establish and develop public administration. In addition, we note that ‘Public Management and Public Administration’ are included in the list of fields of knowledge and specialties for which higher education graduates are trained.

At present, evolutionary processes of public management formation are taking place in Ukraine, but practically management of the affairs of Ukrainian society is still carried out through administration, and some elements of management take place only. This concerns both functional and organizational structures and almost unmodern relations between them, as well as the absence of other management mechanisms inherent in management.

Governance of the country as a social and economic system requires the involvement of representatives of the whole civil society in the process of making managerial decisions. Thus, governance at the state level acquires the features of publicity, and the development of the theory and practice of state governance creates grounds for awareness of the leading role of public administration in a social evolutionary context.

It was established that the transition to public administration is connected with the ‘denationalization of management’: the deconcentration and decentra-

lization of functions and powers between the subjects of management; an increase in the subjects of management; and applying best management practices. We proposed state governance, which is carried out through administration, to denote as ‘public administration’. When applied, the elements of management, even at the transitional stage of development of society from administration to management as ‘public management’. Administration and management are varieties of management, its evolutionary levels.

Keywords: discourse, governance, public administration, democracy, public management.

Постановка проблеми. Україна обрала демократичний шлях свого розвитку, а демократичні засади врядування справами суспільства докорінно змінюють характер і структуру управління суспільними, політичними, економічними, соціальними та іншими процесами в державі.

Досвід інших країн, які вибудовують демократичні суспільні відносини, вказує на значні зміни в системі управління державою — розвиток публічного управління. При цьому в кожній країні публічне управління має свої особливості, з різними акцентами.

У науковому середовищі триває дискусія навколо визначення поняття “публічне управління”. А враховуючи, що в Україні, яка протягом усього періоду своєї незалежності активно реформує систему державного управління та має наміри перейти на демократичну модель управління справами суспільства — публічне управління, термін “публічний” іноді автоматично застосовують замість терміна “державний”.

Зазначене актуалізує продовження дискусії щодо сутнісних ознак публічного управління як моделі управління справами суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, авторами яких є: О. Амосов, Н. Гавкалова, Н. Гончарук, М. Лахижа, Н. Нижник, Л. Новак-Калієва, Р. Мельник, О. Мельниченко, П. Петровський, І. Сквірський та інші, вказує на активні наукові пошуки, які спрямовані на розкриття сутності публічного управління та визначення його як поняття.

Метою статті є долучення до наукового дискурсу щодо сутності публічного управління.

Виклад основного матеріалу. С. Чишко стверджує, що до дискурсу зверталися тоді, коли “найважливішим стає контекстне поле, зокрема соціальний контекст, а потім і знаковий контекст (інтертекстуальність — текстові поля і текстові секвенції!” [1]. Дискурс має за основу певну практику, діяльність, що “творить значення” [2, с. 159], а не навпаки. На думку П. Петровського, “значення дискурсу для українського державотворення полягає в тому, що він є дієвим засобом обґрунтування розвитку суспільства й держави” [3].

На початку ХХ ст. державне управління у більшості країн світу

---

¹ Послідовності

мало свій вияв через адміністрування. На нашу думку, застосовуючи “Public administration” можна говорити про публічне адміністрування, або державне управління (навіть у широкому розумінні) через адміністрування.

Досить часто словосполучення “Public management” рівно як і “Public administration” українською перекладають як державне управління або публічне управління. Але “Public management” — це управління на основі менеджменту, а не адміністрування.

Перетворення “Public administration” в “Public management” (“державного” в “публічне” управління), зокрема у країнах Західної Європи, відбулося в еволюційний спосіб: з розвитком демократичних відносин у суспільстві, активізацією громадянського суспільства у вирішення спільних справ (передача не повної влади державі, діяльність недержавних установ у ланцюжку управління тощо), із першими елементами менеджменту в системі державних органів влади (елементи менеджменту із приватного сектору, якщо вони ефективні, так само будуть ефективними й у державному) та в подальшому розвитку механізмів публічного менеджменту (Public management). Так, Великобританією як модель управління справами суспільства використовувалися (поступово модернізуючи та видозмінюючи) “Public administration”, “Public management” (тепер іноді позначають “Old”), “New Public management” ... У своєму розвитку “Public management” може поступово перетворюватися на “Good Governance” тощо (вже інший, ви-

щий, еволюційний рівень управління).

Сучасні соціально-економічні системи — це складні, відкриті системи, забезпечення розвитку яких є найважливішим завданням сьогодення. Управління країною як соціально-економічною системою потребує залучення до процесу прийняття управлінських рішень представників всього громадянського суспільства. Таким чином, управління на рівні держави набуває рис публічності, а розвиток теорії та практики державного управління створює підстави для усвідомлення провідної ролі публічного управління в суспільному еволюційному контексті. В Україні за часи її незалежності відбуваються еволюційні процеси формування публічного управління [4, с. 28].

Проте наявна (2018 р.) в Україні модель управління справляється із сучасними викликами і тенденціями суспільного розвитку не найкращим чином та актуалізує невідкладність пошуку і забезпечення становлення нової моделі, яка б прискорила позитивні очікувані зміни в суспільстві. Діяльність владних структур, як і раніше, підпорядкована стандартам і процедурам раціонального бюрократичного підходу, який недостатньо придатний для впровадження демократичних принципів врядування в умовах динамічних змін як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ [5, с. 130].

Тобто практично управління справами українського суспільства все ще здійснюється через адміністрування, лише окремі елементи менеджменту мають місце. Це стосується як функціонально-організацій-

них структур, так і майже немодернізованих зв'язків між ними, а також відсутністю інших механізмів управління, притаманних менеджменту. У цей перехідний період: від адміністрування (Public administration) до менеджменту (Public management), особливо важливо не застосовувати автоматично термін “public” (публічний) замість “державний” щодо управління. Проте вже на цьому перехідному етапі, коли йдеться про “Public management”, на нашу думку, можна застосовувати термін “публічне управління”.

Н. Нижник, Н. Гончарук, М. Лахижа ще в 2010 році стверджували, що в Україні є “формування переконання в необхідності переходу від традиційного державного управління до публічного” та вказували на наявність процесу, який можна назвати “роздержавленням управління” під впливом глобалізації, інтеграції та фрагментації [6, с. 12].

У процесі розвитку громадянського суспільства управління справами суспільства має набувати все більшої “публічності”, відбувається залучення широких верств населення, громадян, громадських, самоврядних організацій тощо. В умовах демократії, коли рівень розвитку громадянського суспільства достатньо високий, державна влада перетворюється фактично на публічне управління і потрапляє в істотну залежність від суспільства (публіки). У цьому випадку справді варто говорити про “публічне управління” як поєднання державного управління (у вузькому розумінні) і громадського самоврядування. Це зумовлено єдністю публічних інтересів, цілей і завдань, у

досягненні і вирішенні яких обидві системи беруть активну участь, а також самою природою управлінської діяльності [7, с. 145–146].

Новітня парадигма управління базується на зміні алгоритму взаємовідносин державних органів із населенням та організаціями [8]. Йдеться про перехід від відносин однозначної підпорядкованості й підлеглості до взаємодії та взаємопідтримки на всіх етапах управлінського циклу. Зміни відбуваються у двох напрямках: з одного боку, докладаються зусилля щодо підвищення якості послуг, які надаються державою населенню, зокрема в освіті, охороні здоров'я, соціальному страхуванні тощо, з другого — формуються нові механізми залучення громадян до процесу прийняття та реалізації управлінських рішень. Це сприяє ефективному використанню ресурсів громадськості для розв'язання соціальних проблем, більш точному визначенню пріоритетів державної політики та задоволенню прав громадян на професійну, спроможну й відповідальну владу [9, с. 133].

Р. Мельник звертає увагу на те, що “влада далеко не завжди пов'язана з примусом. Нерідко вона реалізується через застосування інших механізмів — переконання, надання (виділення) матеріальних чи фінансових ресурсів тощо. А раз так, то й управління, яке має на меті досягнення певного стану суспільних відносин (вчинення дій або утримання від дій), також може здійснюватися у позапримусовому порядку” [10, с. 95–96]. Крім того, не слід розширювати зміст публічного управління за рахунок внутрішньоорганізаційної

діяльності органів виконавчої влади; публічне управління виявляється лише у зовнішніх відносинах органів виконавчої влади з іншими органами публічної влади, а також приватними особами [10, с. 97].

Зауважимо, що перехід від “державного управління” до “публічного управління” передбачає збереження переліку об’єктів і розширення суб’єктів управління [11, с. 3]. О. Мельниченко зазначає, що поняття “публічне управління” є ширшим за обсягом і багатшим за змістом, ніж “державне управління”, оскільки охоплює більшість аспектів державного, муніципального, корпоративного та громадського управління [11, с. 6].

Розповсюдженою є теза, що публічне управління, як різновид соціального управління, складається з: 1) державного управління, де суб’єктом виступає держава в особі відповідних структур; 2) громадського управління, де суб’єктами є недержавні інституції [12, с. 84]. На нашу думку, тут державне управління представлено у вузькому розумінні, а до громадського управління можна віднести як органи місцевого самоврядування, так і інші недержавні інституції, що мають стати складовими ланцюжка управління загальносуспільними справами.

На думку Л. Новак-Каляєвої, “публічне управління” — це діяльність органів державного управління, органів місцевого самоврядування, представників приватного сектору та інститутів громадянського суспільства в межах визначених законом повноважень і функціональних обов’язків (планування, організації, керівни-

цтва, координації та контролю) щодо формування та реалізації управлінських рішень суспільного значення, політики розвитку держави та її адміністративно-територіальних одиниць. Публічне управління забезпечує значне підвищення ефективності управлінської діяльності внаслідок високого рівня громадської підтримки та консолідації суспільства навколо спільних цілей, воно пов’язане з демократичними цінностями, принципами верховенства права, поваги до гідності людини, недискримінації, рівності, справедливості, безпеки, ефективності та ін. [13, с. 144].

Зауважимо, що в українському законодавстві не закріплено поняття “публічне управління”. Водночас цим дослідженням ще раз підтверджено, що поняття “публічне управління” вже у науковому обігу. У процесі реформування державного управління в Україні також здійснено певні кроки до становлення й розвитку публічного управління. Крім цього, зауважимо, що до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, внесено “Публічне управління та адміністрування” [14]. На думку І. Сквірського, є всі підстави для того, щоб розділити та підтримати висловлену в зарубіжній науковій літературі думку про доцільність введення у правовий обіг узагальнювального терміна “публічне управління”, у межах якого могли б бути об’єднані різні, проте надзвичайно тісно пов’язані між собою, форми управлінської діяльності: державне управління, самоврядне (муніципальне) управління та управління, спрямоване на реалізацію делего-

ваних повноважень [15, с. 67]. Підтримуючи необхідність законодавчого закріплення терміна “публічне управління”, зауважимо, що сьогодні все ще є потреба у продовженні наукового дискурсу щодо сутності публічного управління.

Висновки дослідження. Адміністрування й менеджмент є різновидами управління, його еволюційними рівнями. Вважаємо, що державне управління як у широкому розумінні, так і у вузькому (через органи виконавчої влади), яке здійснюється через адміністрування, варто позначати як “Public administration”. При застосуванні елементів менеджменту, навіть на перехідному етапі розвитку суспільства, від адміністрування до менеджменту — як “Public management”.

Наразі в Україні відбуваються еволюційні процеси формування публічного управління, але практично управління справами українського суспільства все ще здійснюється через адміністрування, лише окремі елементи менеджменту мають місце. Це стосується як функціонально-організаційних структур, так і майже немодернізованих зв'язків між ними, а також відсутності інших механізмів, притаманних менеджменту.

Погоджуємося, що перехід до публічного управління пов'язаний з “роздержавленням управління”: децентрацією й децентралізацією функцій і повноважень між суб'єктами управління (упорядкування функцій в органах державної влади та місцевого самоврядування, передача частини з них недержавним або напівдержавним структурам); збільшенням суб'єктів управління (має змен-

шитися кількість органів державної влади, а додалися до управлінського ланцюга недержавні або напівдержавні установи); застосуванням кращих практик менеджменту (зокрема використання позапримусових механізмів управління).

На сьогодні в Україні все ще є потреба в **продовженні наукового дискурсу** щодо сутності публічного управління, який має стати основою для законодавчого закріплення терміна “публічне управління”.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

---

1. *Чишко С. О.* Проблема універсального та специфічного у президентському дискурсі різних мов [Електронний ресурс] / С. О. Чишко. — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_gn/2010_1-2/files/GN110_14.pdf
2. *Коваль І. О.* Президентський дискурс: сутність, структура, функції, цілі / І. О. Коваль // Стратегічні пріоритети. — 2012ю — № 3 (24). — С. 158–164.
3. *Петровський П. М.* Державно-управлінський науковий дискурс як чинник модернізації [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.lvivacademy.com/download_4/poziciya_download/diskurs.pdf
4. *Амосов О. Ю., Гавкалова Н. Л.* Концептуальні засади публічного управління / О. Ю. Амосов, Н. Л. Гавкалова / Публічне управління: шляхи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, (Київ, 26 листоп. 2014 р.) : у 2 т. / [за наук. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. А. Романюка, О. Ю. Оболенського]. — К. : НАДУ, 2014. — Т. 2. — С. 28–29.
5. Реформа системи державного управління та місцевого самовряду-

- вання: стан, виклики, перспективи здійснення : наук. доп. / [авт. кол. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди]. — К. : НАДУ, 2018. — 180 с.
6. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток : монографія / [за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук]. — Д. : Моноліт, 2010. — 400 с.
  7. *Гончарук Н. Т.* Вплив розвитку громадянського суспільства на публічне управління / Н. Т. Гончарук, І. Г. Сурай / Галузь науки “Державне управління”: історія, теорія, впровадження : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, (Київ, 28 трав. 2010 р.) : у 2 т. / [за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, С. В. Загороднюка]. — К. : НАДУ, 2010. — Т. 1. — С. 145–146.
  8. *Петровський П. М.* Гуманітарна парадигма як теоретико-методологічна модель демократичного врядування / П. М. Петровський, О. В. Радченко // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. ЛПІДУ НАДУ. / [за заг. ред. В. С. Загорського, А. В. Ліпенцева]. — Л. : ЛПІДУ НАДУ, 2011. — Вип. 26. — С. 13–22.
  9. *Новак-Каляєва Л.* Деякі аспекти формування новітньої парадигми публічної влади на засадах прав людини / Л. М. Новак-Каляєва // Публічне управління: теорія та практика. — 2014. — Вип. 4. — С. 129–134.
  10. *Мельник Р. С.* Категорія “публічне управління” у новій інтерпретації / Р. С. Мельник // Право і суспільство. — 2012. — № 6. — С. 95–98.
  11. *Мельниченко О. А.* Якість публічного управління як запорука добробуту населення країни / О. А. Мельниченко // Актуальні пробл. держ. упр. — 2017. — 1 (51). — С. 1–7.
  12. Адміністративне право України: підруч. для юрид. вузів і фактів / [Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дьяченко та ін.]; за ред. Ю. П. Битяка. — 2004. — 401 с.
  13. Публічне управління : термінол. слов. / [за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє]. — К. : НАДУ, 2018. — 224 с.
  14. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF/page2>
  15. *Сквірський І. О.* Категорія “публічне управління”: сучасний погляд та нові орієнтири дослідження / І. О. Сквірський // Наук. вісн. Міжнар. гуманітар. ун-ту. — 2015. — Вип. 15 (1). — С. 65–68. — Серія : Юриспруденція.

REFERENCES

1. *Chyshko S. O.* (n.d.). Problema universalnoho ta spetsyficnoho u prezident-skomu dyskursi riznykh mov [The Problem of Universal and Specific in the Presidential Discourse of Different Languages]. www.nbu.gov.ua. Retrieved from http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_gn/2010_1-2/files/GN110_14.pdf [in Ukrainian].
2. *Koval I. O.* (2012). Prezidentskyi dyskurs: sutnist, struktura, funksi, tsili [Presidential Discourse: Essence, Structure, Functions, Goals]. *Stratichni priorytety – Strategic Priorities*, 3 (24), 158–164 [in Ukrainian].
3. *Petrovskyi P. M.* Derzhavno-upravlin-skyi naukovyi dyskurs yak chynnyk modernizatsii [State-management scientific discourse as a factor of modernization]. *Efektivnist derzhavno-ho upravlinnia – Efficacy public admi-*

- nistration, 38, 13–20. Retrieved from http://www.lvivacademy.com/download_4/pozycja_download/diskurs.pdf [in Ukrainian].
4. *Amosov O. Yu., Havkalova N. L.* (2014). Kontseptualni zasady publicznego upravlennia [Conceptual Principles of Public Administration]. Yu. V. Kovbasiuk, S. A. Romaniuk, O. Yu. Obolenskyi (Eds.), *Publichne upravlinnia: shliakhy rozvytku – Public Administration: Ways of Development: Proceedings of scientific-practical conference with international participation* (Vols. 2), (p. 28–29). Kyiv: NADU [in Ukrainian].
  5. *Kuibida V. S.* (Eds.). (2018). Reforma systemy derzhavnoho upravlinnia ta mistsevoho samovriaduvannia: stan, vykyky, perspektyvy zdiisnennia [Reform of the system of public administration and local self-government: state, challenges, prospects of implementation]. Kyiv: NADU [in Ukrainian].
  6. *Tolstoukhov A. V., Nyzhnyk N. R., Honcharuk N. T.* (Eds.). (2010). Publichna administratsiia v Ukraini: stanovlennia ta rozvytok [Public administration in Ukraine: formation and development]. Dnipropetrovsk : Monolit [in Ukrainian].
  7. *Honcharuk N. T., Surai I. H.* (2010). Vplyv rozvytku hromadianskoho suspilstva na publichne upravlinnia [The Impact of Civil Society Development on Public Governance]. Yu. V. Kovbasiuk, V. P. Troshchynskyi, S. V. Zahorodniuk (Eds.), *Haluz nauky “Derzhavne upravlinnia”: istoriia, teoriia, vprovadzhenia – The branch of science “Public Administration”: Proceedings of scientific-practical conference with international participation* (Vols. 1), (p. 145–146). Kyiv: NADU [in Ukrainian].
  8. *Petrovskiy P. M., Radchenko O. V.* (2011). Humanitarna paradyhma yak teoretyko-metodolohichna model demokratychnoho vriaduvannia [Humanitarian paradigm as a theoretical and methodological model of democratic governance]. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia – Efficiency of public administration*, 26, 13–22 [in Ukrainian].
  9. *Novak-Kaliaieva L.* (2014). Deiaki aspekty formuvannia novitnoi paradyhmy publichnoi vlady na zasadakh pravliudyny [Some aspects of the formation of the modern paradigm of public authority on the basis of human rights]. *Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka – Public Administration: Theory and Practice*, 4, 129–134 [in Ukrainian].
  10. *Melnyk R. S.* (2012). Katehoriia “publichne upravlinnia” u novii interpretatsii [Category “Public Administration” in the New Interpretation]. *Pravo i suspilstvo – Law and Society*, 6, 95–98 [in Ukrainian].
  11. *Melnychenko O. A.* (2017). Yakist publicznego upravlinnia yak zaporuka dobrobutu naselennia krainy [The quality of public administration as a guarantee of the well-being of the country’s population]. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia – Actual problems of public administration*, 1(51), 1–7 [in Ukrainian].
  12. *Bytiak Yu. P., Harashchuk V. M., Diachenko O. V.* (2004). Administratyvne pravo Ukrainy [The administrative law of Ukraine]. Yu. P. Bytiak (Ed.). [in Ukrainian].
  13. *Kuibida V. S., Bilynska M. M., Petroie O. M.* (Eds.). (2018). Publichne upravlinnia: terminol. slov. [Public Administration in Terminology dictionary]. Kyiv: NADU [in Ukrainian].
  14. *Postanova* Kabinetu Ministriv Ukrainy pro zatverdzhennia pereliku haluzei znan i spetsialnostei, za yakyky zdiisniuetsia pidhotovka zdo-

vachiv vyshchoi osvity : vid 29 kvitnia 2015 r. № 266 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on approval of the list of branches of knowledge and specialties, which are training applicants for higher education: dated April 29 2015, № 266]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF/page2> [in Ukrainian].

15. *Skvirskiyi, I. O.* (2015). Katehoriia “publichne upravlinnia”: suchasnyi pohliad ta novi oriientyry doslidzhennia [Category “Public Administration”: A Modern View and New Reference Points]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Yurysprudentsiia – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Jurisprudence*, 15 (1), 65–68 [in Ukrainian].